

విషయసూచిక

1. భారత రాజ్యాంగం - చారిత్రక పరిణామాలు 1 - 24

రాజ్యాంగ ఆవిర్భావానికి దోహదపడిన చట్టాలు	1
రెగ్యులేటింగ్ చట్టం-1773	2
పిట్స్ ఇండియా చట్టం-1784	3
ఛార్టర్ చట్టాలు-1793, 1813, 1833, 1853	3
భారత ప్రభుత్వ చట్టం-1858	6
కౌన్సిల్ చట్టాలు-1861, 1892	7
మార్లే-మింటో సంస్కరణలు-1909	8
మాంటేగు-ఛేమ్స్ఫర్డ్ సంస్కరణలు-1919	9
సైమన్ కమిషన్-1927, నెహ్రూ నివేదిక-1928	13
దీపావళి ప్రకటన; మొదటి రౌండ్ టేబుల్ సమావేశం, గాంధీ-ఇర్విన్ ఒప్పందం.....	15
రెండవ రౌండ్ టేబుల్ సమావేశం, కమ్యూనల్ అవార్డు	15
మూడవ రౌండ్ టేబుల్ సమావేశం, శ్వేతపత్రం.....	16
భారత ప్రభుత్వ చట్టం-1935	17
లిన్ లిత్ గో (ఆగస్టు) ప్రతిపాదనలు	18
క్రిప్స్ ప్రతిపాదనలు, క్విట్ ఇండియా ఉద్యమం	19
సి.రాజగోపాలచారి ఫార్ములా	20
అమేరి-వేవెల్ ప్రణాళిక, సిమ్లా సమావేశం, కేబినెట్ మిషన్	21
తాత్కాలిక ప్రభుత్వం, అట్లీ ప్రకటన, మౌంట్ బాటన్ ప్రణాళిక.....	22
భారత స్వాతంత్ర్య చట్టం	23

2. భారత రాజ్యాంగం - సాంఘిక, ఆర్థిక, తాత్విక పునాదులు 25 - 58

రాజ్యాంగ సభ	25
రాజ్యాంగ సభలో ప్రాతినిధ్యం (పట్టిక)	27
రాజ్యాంగ పరిషత్తులో ప్రాంతాల వారీగా కేటాయించిన స్థానాలు (పట్టిక).....	28
రాజకీయ పార్టీల వారీగా రాజ్యాంగ పరిషత్తు నిర్మాణం (పట్టిక)	28
రాజ్యాంగ పరిషత్తుకు ఎన్నికైన కొందరు ప్రముఖులు	29
కుల, మత, వర్గ ప్రకారం రాజ్యాంగ పరిషత్తుకు 9-12-1946న హాజరైన సభ్యుల వర్గీకరణ (పట్టిక); రాజ్యాంగ పరిషత్తుకు ఎదురైన సమస్యలు-పరిష్కారం	30
రాజ్యాంగ పరిషత్తు మొదటి సమావేశం, రాజ్యాంగ లక్ష్యాలు-ఆశయాల తీర్మానం	34
రాజ్యాంగ పరిషత్తు - కమిటీలు	35

వివిధ దేశాల రాజ్యాంగాల రచనకు పట్టిన కాలం; రాజ్యాంగ సభ విశేషాలు	38
భారత రాజ్యాంగ ఆధారాలు	40
తాత్కాలిక ప్రభుత్వం - మంత్రులు (పట్టిక).....	41
మొదటి కేంద్రమంత్రివర్గం (పట్టిక); రాజ్యాంగ పరిషత్తు-విమర్శ.....	42
భారత రాజ్యాంగం - విశిష్ట లక్షణాలు	43
ప్రవేశిక	47
రాజ్యాంగ మౌళిక స్వరూప సిద్ధాంతం - కేసులు	55

3. భారత యూనియన్ భూభాగము

59 - 68

ప్రకరణ - 1.....	59
నూతన రాష్ట్రాల ఏర్పాటు - పరిణామ క్రమము	62
ధార్ కమిషన్, జె.వి.పి. కమిటీ	63
వాంఛా కమిటీ, ఫజుల్ అలీ కమిషన్, ఆంధ్రప్రదేశ్ అవతరణ	64
తెలంగాణ ఉద్యమం - తెలంగాణ అవతరణ	65
భారతదేశంలోని రాష్ట్రాలు - 1956కు ముందు 1956 తర్వాత ఏర్పడిన రాష్ట్రాలు (పట్టికలు).....	66

4. పౌరసత్వము

69 - 88

1955 - భారత పౌరసత్వ చట్టం	71
భారత పౌరసత్వం - రద్దు పద్ధతులు, భారతీయ సంతతి వ్యక్తుల పథకం	74
ప్రవాసి భారతీయ దివస్	77
భారత పౌరసత్వ(సవరణ) చట్టం - 2005, 2019లతో సహా	78
ఈశాన్య రాష్ట్రాల ఆందోళనకు కారణాలు	80
జనగణన, జాతీయ జనాభా దస్తం	84
జాతీయ పౌరుల దస్తం	86
అస్సాం - సమస్య	87

5. ప్రాథమిక హక్కులు

89 - 150

హక్కు - నిర్వచనం	89
ప్రాథమిక హక్కులకు, సాధారణ హక్కులకు మధ్యగల భేదాలు (పట్టిక).....	89
రాజ్యాంగ పరిషత్తు - ప్రాథమిక హక్కులు	90
ప్రాథమిక హక్కుల లక్షణాలు	90
ప్రాథమిక హక్కుల వర్గీకరణ (12, 13, 33, 34 & 35 ఆర్టికల్స్).....	93
న్యాయసమీక్షాధికరణం, పృథకరించు సిద్ధాంతము	96

గ్రహణ సిద్ధాంతము, ప్రతిషేధించు సిద్ధాంతము	97
సమానత్వపు హక్కు - కేసులు	100
స్వేచ్ఛ-స్వాతంత్ర్యపు హక్కు - కేసులు	112
ప్రివెంటివ్ డిటెన్షన్ చట్టాలు - కేసులు	130
పీడనను వ్యతిరేకించు హక్కు - కేసులు	132
మత స్వాతంత్ర్యపు హక్కు - కేసులు	134
సాంస్కృతిక మరియు విద్యాసంబంధ హక్కులు - కేసులు	137
రాజ్యాంగ పరిహార హక్కు.....	140
ప్రాథమిక హక్కుల రక్షణకొరకు జారీ చేయబడు రిట్లు	140
ఆస్తి హక్కు.....	146
ప్రాథమిక హక్కులు - మినహాయింపులు	148
ప్రాథమిక హక్కులు - విమర్శ.....	149

6. ఆదేశసూత్రాలు..... 151 - 166

ఆదేశసూత్రాలు - లక్షణాలు	151
ఆదేశసూత్రాల వర్గీకరణ (పట్టిక)	153
ప్రాథమిక హక్కులు, ఆదేశసూత్రాల మధ్య వ్యత్యాసాలు	155
ప్రాథమిక హక్కులు, ఆదేశసూత్రాల మధ్య ఘర్షణ	156
నిర్దేశక నియమాలు - విమర్శనాత్మక పరిశీలన	158
రాజ్యాంగంలోని ఇతర భాగాలలోగల ఆదేశసూత్రాలు	158
ఆదేశసూత్రాలు - కేసులు	159
ఆదేశసూత్రాలు - ప్రాథమిక హక్కులకు మధ్యగల సంబంధం	160
ఆదేశసూత్రాల ప్రాధాన్యత	161
ఆదేశసూత్రాల అమలుతీరు	162

7. ప్రాథమిక విధులు..... 167 - 170

ప్రాథమిక విధులు	167
ప్రాథమిక విధుల లక్షణాలు	168
స్వరణ్‌సింగ్, జస్టిస్ వర్మ కమిటీ సిఫార్సులు	168
ప్రాథమిక విధులు - విమర్శ	169
ప్రాథమిక విధులు - కేసులు	169

8. అధికార హోదాల క్రమం..... 171 - 173

9. శాసనసభా నిర్మాణం - ఏకసభ, ద్విసభా విధానం..... 174 - 187

కమిటీ పద్ధతి 181
దత్త శాసనాధికారం 184

10. కేంద్రప్రభుత్వం 188 - 260

రాష్ట్రపతి 188
రాష్ట్రాలలో, కేంద్రపాలిత ప్రాంతాలలో గల ఓట్ల విలువ 191
మహాభియోగ తీర్మానం 197
రాష్ట్రపతి అధికారాలు - విధులు 201
అత్యవసర పరిస్థితులు, అత్యవసర అధికారాలు 208
జాతీయ అత్యవసర పరిస్థితి 208
రాజ్యాంగ అత్యవసర పరిస్థితి 216
ఆర్థిక అత్యవసర పరిస్థితి 222
రాష్ట్రపతి స్థానం - విమర్శనాత్మక పరిశీలన 224
మన రాష్ట్రపతులు - ప్రత్యేకతలు (పట్టిక) 228
ఉపరాష్ట్రపతి 233
ఉపరాష్ట్రపతులు (పట్టిక) 238
ప్రధానమంత్రి 241
ఉపప్రధానమంత్రి, ఉపప్రధానులు (పట్టిక) 244
ప్రధానమంత్రిలు - ప్రత్యేకతలు 245
ప్రధానులకు సంబంధించిన ముఖ్యాంశములు 250
కేంద్ర మంత్రిమండలి 251
మంత్రిమండలి వర్గీకరణ 253
సమిష్టి బాధ్యత, వ్యక్తిగత బాధ్యత 255
కేబినెట్ అధికారాలు, విధులు 257
మంత్రివర్గ సంఘాలు 258
ప్రధానులు, కేంద్ర మంత్రులకు సంబంధించిన ఇతర ముఖ్యాంశములు 259
జమ్మూకశ్మీర్ (కేంద్రపాలిత ప్రాంతం) రాష్ట్రపతి ఎన్నికల్లో పాల్గొంటుందా? 260
ప్రధానుల మ్యూజియం 260

11. పార్లమెంట్ 261 - 348

పార్లమెంట్ నిర్మాణం 261
రాజ్యసభ నిర్మాణం, 250వ సమావేశము 262

పార్లమెంటు సమావేశాలు	267
రాజ్యసభ చైర్మన్, డిప్యూటీ చైర్మన్	269
రాజ్యసభ అధికారాలు	271
ఉభయసభల సంయుక్త సమావేశం	272
రాజ్యసభకు గల ప్రత్యేకాధికారాలు, రాజ్యసభ - విమర్శ	277
రాజ్యసభ ప్రాధాన్యత	278
లోక్ సభ నిర్మాణం	279
ప్రాటెమ్ స్పీకర్, లోక్ సభ స్పీకర్ / డిప్యూటీ స్పీకర్	283
స్పీకర్ స్థానం	288
ప్రతిపక్ష పార్టీ నాయకుడు, ప్రతిపక్ష పార్టీ - కొన్ని ముఖ్యాంశాలు	290
లోక్ సభ అధికారాలు	292
శాసననిర్మాణ ప్రక్రియ - బిల్లులు - రకాలు	295
సాధారణ బిల్లులు - ఆమోద ప్రక్రియ	296
పబ్లిక్ బిల్లులు, ప్రైవేట్ బిల్లుల మధ్య వ్యత్యాసాలు (పట్టిక).....	302
సాధారణ బిల్లు, ద్రవ్యబిల్లుల మధ్య భేదాలు (పట్టిక).....	303
పార్లమెంట్ సభ్యుల ప్రత్యేక హక్కులు	304
పార్లమెంట్ సంఘాలు	306
ఆర్థిక సంఘాలు	310
డిపార్ట్ మెంటల్ స్టాండింగ్ కమిటీలు	313
జాయింట్ పార్లమెంటరీ కమిటీలు	314
లోక్ సభ స్పీకర్లు, డిప్యూటీ స్పీకర్లు (పట్టిక).....	316
స్పీకర్లు - ముఖ్యాంశాలు	317
లోక్ సభ - కాలము (పట్టిక)	318
లోక్ సభ మరియు రాజ్యసభ సీట్లు (పట్టిక).....	319
పార్లమెంట్ అధికారాలు, విధులు	320
పార్లమెంట్ - సార్వభౌమాధికారం	322
లోక్ సభ, రాజ్యసభ మధ్య పోలికలు, భేదాలు (పట్టిక).....	323
బడ్జెట్ ఆమోద ప్రక్రియ - దశలు	326
ఇతర గ్రాంట్లు.....	328
శాసనసభ కార్యనిర్వాహకవర్గాన్ని నియంత్రించే పద్ధతులు, నక్షత్ర గుర్తు ప్రశ్నలు మొదలగునవి...	330
జీరో అవర్; అవిశ్వాస తీర్మానం మొదలగునవి	333
పార్లమెంటరీ పద్ధతులు - పారిభాషక పదజాలము	337
లోక్ సభ; అసెంబ్లీ రద్దు - ప్రభావం	338

కేంద్రంలో ఏర్పడిన సంకీర్ణ ప్రభుత్వాలు	342
లోక్ సభ డిప్యూటీ స్పీకర్ పదవి 25 ఫిబ్రవరి (2022) వరకు ఖాళీగానే ఉంది - విశ్లేషణ	344
కొత్త పార్లమెంట్ భవనం	345
ఉత్తమ పార్లమెంటేరియన్లు, అవార్డులు	347

12. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం 349 - 425

రాష్ట్ర గవర్నర్ నియామకం; తొలగింపు	349
గవర్నర్ అధికారాలు	352
సాధారణ బిల్లుల విషయంలో రాష్ట్రపతి, గవర్నర్లకు గల అధికారాలు	358
ద్రవ్యబిల్లుల విషయంలో రాష్ట్రపతి, గవర్నర్లకు గల అధికారాలు	360
రాష్ట్రపతి, గవర్నర్లు జారీచేసే ఆర్డినెన్సుల మధ్య పోలికలు	361
రాష్ట్రపతి, గవర్నర్లకు గల క్షమాబిక్ష అధికారాల మధ్య పోలికలు, భేదాలు	362
గవర్నర్ల తొలగింపుకు సంబంధించిన సంఘటనలు - కేసులు, తీర్పులు	362
గవర్నరు పాత్ర - విమర్శ	364
తెలంగాణ, ఆంధ్రప్రదేశ్ గవర్నర్లు (పట్టిక)	365
సంపూర్ణ మెజారిటీ లేకుండా ప్రభుత్వాల ఏర్పాటు - సుప్రీంకోర్టు తీర్పులు	366
రాష్ట్ర మంత్రిమండలి - ముఖ్యమంత్రి	373
రాష్ట్ర శాసన నిర్మాణ శాఖ	380
తెలుగు రాష్ట్రాలు మరియు జమ్మూకశ్మీర్ అసెంబ్లీ సీట్ల సంఖ్య పెంపుపై విశ్లేషణ	383
భారతదేశంలోని శాసనసభల సభ్యత్వసంఖ్య (పట్టిక)	384
శాసనమండలి నిర్మాణం	385
రాష్ట్ర సభాధ్యక్షులు	388
సభ్యుల అనర్హతలు (సీట్లు ఖాళీ అయ్యే విధానం)	393
రాష్ట్ర శాసన నిర్మాణ ప్రక్రియ	394
శాసనసభా కమిటీలు	402
శాసనసభలో ఆర్థిక సంఘాలు	403
అవిభాజ్య ఆంధ్రప్రదేశ్ లో శాఖల వారీగా స్థాయిసంఘాలు	404
పార్లమెంటు-శాసనసభల మధ్య భేదాలు (పట్టిక)	405
అవిభక్త మద్రాస్, ఆంధ్ర రాష్ట్ర & హైద్రాబాద్ రాష్ట్ర రాజకీయ పదవుల వివరాలు	405
MLA, MLC ల జీతభత్యాలు	406
పార్లమెంటు సభ్యుల జీతభత్యాలు	408
MPLADS & CDF	410
ఆంధ్రప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రులు - పాలనాకాలం (పట్టిక)	411

ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్ - రాష్ట్రపతి పాలన	412
ఉపముఖ్యమంత్రుల పట్టిక.....	413
ఆంధ్రప్రదేశ్ - శాసనసభ స్పీకర్లు (పట్టిక)	416
ఆంధ్రప్రదేశ్ - డిప్యూటీ స్పీకర్లు (పట్టిక)	417
ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్ మొదటి మంత్రిమండలి.....	418
భారతదేశ మహిళా ముఖ్యమంత్రులు (పట్టిక)	419
భారతదేశ మహిళా గవర్నర్లు (పట్టిక).....	420
భారతదేశంలో అతితక్కువ రోజులు ముఖ్యమంత్రులుగా పనిచేసినవారు (పట్టిక).....	421
భారతదేశంలో అత్యధిక రోజులు ముఖ్యమంత్రులుగా పనిచేసినవారు	422
ప్రోటెమ్ చైర్మన్లను నియమించిన తెలంగాణ, ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వాలు	424
బడ్జెట్ సమావేశాలను గవర్నర్ ప్రారంభించాలని రాజ్యాంగం పేర్కొనలేదు	424

13. కేంద్రపాలిత ప్రాంతాలు - పరిపాలన..... 426 - 433

కేంద్రపాలిత ప్రాంతాల ఏర్పాటుకు కారణాలు - పరిపాలన.....	427
కేంద్రపాలిత ప్రాంతాల పరిపాలన విభాగం (పట్టిక).....	431
కేంద్రపాలిత ప్రాంతాల అసెంబ్లీ, పార్లమెంటు స్థానాల సంఖ్య (పట్టిక).....	432

14. అంతకుముందు భాగములలో పేర్కొనబడిన ముఖ్యాంశాలు..... 434 - 439

రాష్ట్రపతి, గవర్నర్లకు గల రక్షణలు.....	434
కొన్ని పదాలకు నిర్వచనములు, అర్థములు	436

15. కొన్ని రాష్ట్రములకు సంబంధించిన ప్రత్యేక నిబంధనలు 440 - 451

మహారాష్ట్ర, గుజరాత్, నాగాలాండ్ రాష్ట్రాలకు సంబంధించిన నిబంధనలు	440
అస్సాం, మణిపూర్, ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రాలకు సంబంధించిన నిబంధనలు	443
మిజోరాం, అరుణాచల్ ప్రదేశ్ రాష్ట్రాలకు సంబంధించిన నిబంధనలు.....	448
గోవా, హైదరాబాద్, కర్నాటక రాష్ట్రాలకు సంబంధించిన నిబంధనలు.....	449
హెన్రీ-VIII నిబంధన (ప్రకరణ 392)	451

16. జమ్మూకాశ్మీర్ - నేపథ్యం, ప్రత్యేక ప్రతిపత్తి 452 - 459

జమ్మూకాశ్మీర్ - చారిత్రక నేపథ్యం	452
ఆర్డికల్ 370.....	453
పాక్ ఆక్రమిత కాశ్మీర్ ముఖ్యాంశములు	454
ఆర్డికల్-35A	455

కాన్స్టిట్యూషన్ ఆర్డర్-1954.....	456
జమ్మూకాశ్మీర్ రాష్ట్ర ప్రత్యేక రాజ్యాంగం - జమ్మూకాశ్మీర్ రాష్ట్ర ప్రత్యేక విధానాలు	457

17. ఆర్డికల్ 370 మరియు ఆర్డికల్ 35A ల రద్దు 460 - 487

కాన్స్టిట్యూషన్ ఆర్డర్-272	460
ప్రకరణ 370 రద్దు ప్రక్రియ సరియైనదేనా.....	461
జమ్మూకాశ్మీర్ పునర్వ్యవస్థీకరణ చట్టం-2019 ముఖ్యాంశములు.....	461
కాన్స్టిట్యూషన్ ఆర్డర్ 273	464
జమ్మూకాశ్మీర్ కు గతంలో వర్తింపచేసిన అంశాలు	465
జమ్మూకాశ్మీర్ రాష్ట్రాన్ని విభజించిన ప్రక్రియ రాజ్యాంగబద్ధమేనా	465
జమ్మూకాశ్మీర్ సమస్య ద్వైపాక్షికమా? అంతరంగికమా?	466
హోంకాంగ్-కాశ్మీర్ ఒక పోలిక	466
జమ్మూకాశ్మీర్ - విస్తీర్ణ గణాంకాలు, మతపరమైన జనాభా	467
ఆర్డికల్ 370 వల్ల జమ్మూకాశ్మీర్ కు జరిగిన నష్టాలు	470
ఆర్డికల్ 35A ను పొందుపరచడంవల్ల జరిగిన నష్టాలు	470
ఆర్డికల్ 370 రద్దు వల్ల జమ్మూకాశ్మీర్ కు కలిగే లాభాలు	471
ఆర్డికల్ 370 రద్దు తర్వాత కేంద్ర ప్రభుత్వం తీసుకుంటున్న చర్యలు	471
కేంద్ర ప్రభుత్వం జమ్మూకాశ్మీర్ కు కొత్తగా ప్రకటించిన స్థానిక నిబంధనలు.....	472
ఆర్డికల్ 370 రద్దు - స్థానిక ప్రజల భయాలు.....	472
ఆర్డికల్ 370 మరియు ఆర్డికల్ 371ల మధ్య భేదాలు.....	473
జమ్మూకాశ్మీర్ లో ఉగ్రవాదం పెరగటానికి కారణాలు	473
జమ్మూకాశ్మీర్ - ఐక్యరాజ్యసమితి, భద్రతామండలి	475
భారతదేశం జమ్మూకాశ్మీర్ లో సైనిక బలగాలను ఎందుకు కొనసాగిస్తుంది?	477
ఫ్లెబిసైట్ ఎందుకు నిర్వహించబడలేదు?	477
ఆర్డికల్ 370 రద్దు నేపథ్యంలో ఇతర దేశాల స్పందన	478
భారతదేశం - పాకిస్థాన్ ఒప్పందాలు	482
పాక్ ఆక్రమిత కాశ్మీర్ పరిపాలన	483
ప్రకరణ 370ను 2019లోనే ఎందుకు రద్దు చేశారు	484
శ్యాంప్రసాద్ ముఖర్జీ.....	485
షేక్ అబ్దుల్లా	485
ముఫ్తి మహమ్మద్ సయీద్	486
రంజన్ ప్రకాష్ దేశాయ్ నేతృత్వంలో జమ్మూకాశ్మీర్ డీలిమిటేషన్ కమిషన్	486

18. సుప్రీంకోర్టు 488 - 551

సుప్రీంకోర్టు - చరిత్ర, నిర్మాణం 488

జడ్జీల నియామకం 489

సుప్రీంకోర్టు జడ్జీల తొలగింపు 491

సుప్రీంకోర్టు అధికార విధులు 493

సుప్రీంకోర్టుకు గల న్యాయసమీక్షాధికారం - ఒక విశ్లేషణ (జస్టిస్ ఖద్రి వర్గీకరణ) 498

న్యాయసమీక్షకు అవకాశం లేని అంశాలు/పరిమితులు 499

న్యాయవ్యవస్థ - క్రియాశీలత - ప్రజాప్రయోజనాలు వ్యాజ్యం 500

సుప్రీంకోర్టు - ఇతర ముఖ్యాంశాలు..... 503

సుప్రీంకోర్టు అర్ధరాత్రి విచారణ 505

సుప్రీంకోర్టు కొన్ని ముఖ్యాంశాలు 506

ప్రధాన న్యాయమూర్తి N.V. రమణ జీవిత విశేషాలు 507

మొదటి అతిపెద్ద బెంచ్ 507

అత్యధిక రోజులు విచారించిన కేసులు 507

ప్రధాన న్యాయమూర్తి కార్యాలయం సమాచారహక్కు పరిధిలోకి వస్తుంది 509

సుప్రీంకోర్టు మహిళా న్యాయమూర్తులు 510

సుప్రీంకోర్టు, హైకోర్టుల స్వతంత్ర ప్రతిపత్తి - రాజ్యాంగ రక్షణలు 511

జాతీయ లీగల్ సర్వీసెస్ అథారిటీ 511

జడ్జీల నియామకం - వివాదం - కొలీజియం 513

జాతీయ న్యాయ నియామక సంఘం ఏర్పాటు 515

కొలీజియం - కొలీజియం 519

మెమోరాండం ఆఫ్ ప్రొసీజర్ 521

న్యాయవ్యవస్థ - న్యాయమూర్తుల అంతర్గత సంఘర్షణ 523

జస్టిస్ - లోయ, కర్లన్, జోసెఫ్ కేసుల సంఘటనలు 524

అఖిల భారత న్యాయ సర్వీస్ 525

న్యాయవాది ప్రశాంత్ భూషణ్ కి ఒక్క రూపాయి జరిమానా 526

కోర్టు ధికార్ల నేరానికి సంబంధించిన కేసులు 528

న్యాయవ్యవస్థ - అవినీతి, పనితీరుపై చర్చ జరిగిన సందర్భాలు 529

సుప్రీంకోర్టు - తీర్పులు 530

సుప్రీంకోర్టు - ప్రత్యక్ష ప్రసారాలు, E-కోర్టు సర్వీసెస్ యాప్ 546

సుప్రీంకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తులు (పట్టిక) 551

19. రాష్ట్ర హైకోర్టు 552 - 586

హైకోర్టు నిర్మాణం 553

హైకోర్టు - అధికారాలు..... 555

రాష్ట్ర రాజధానులు, హైకోర్టులు - వాటి బెంచ్‌లు - భౌగోళిక పరిధి (పట్టిక)..... 560

సివిల్ కోర్టులు, క్రిమినల్ కోర్టులు (ఫ్లోచార్ట్)..... 562

ఆంధ్రప్రదేశ్ - హైకోర్టు - ప్రధాన న్యాయమూర్తులు 563

జాతీయ న్యాయమండలి 565

గ్రామ న్యాయాలయ చట్టం-2008 566

లోక్ అదాలత్..... 567

మధ్యవర్తిత్వ కేంద్రాలు..... 569

భారత న్యాయవ్యవస్థ - లక్షణాలు 569

భారత న్యాయవ్యవస్థ - పనితీరు 570

భారతదేశంలో ఏకీకృత న్యాయవ్యవస్థ (ఫ్లోచార్ట్), కోర్టులలో మాతృభాష..... 573

న్యాయమూర్తులు రామస్వామి, దినకరన్, సౌమిత్రిసేన్‌లపై తొలగింపు తీర్మానం 574

న్యాయశాఖ స్వతంత్రత 575

వివిధ హైకోర్టు ముఖ్య తీర్పులు 577

హిజాబ్ వివాదం - తీర్పులు 581

అమరావతి రాజధాని - A.P. హైకోర్టు 583

గత ప్రభుత్వ నిర్ణయాలను సమీక్షించరాదు - A.P. హైకోర్టు..... 585

హైకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తుల 11వ సదస్సు (2022)..... 585

ప్రతి హైకోర్టులోని గరిష్ట న్యాయమూర్తుల సంఖ్య (పట్టిక)..... 585

20. ట్రిబ్యూనల్స్ 587 - 610

పరిపాలనా ట్రిబ్యూనల్స్..... 587

ఇతర ట్రిబ్యూనల్స్..... 589

సెంట్రల్ అడ్మినిస్ట్రేటివ్ ట్రిబ్యూనల్ (క్యాట్)..... 591

నేషనల్ గ్రీన్ ట్రిబ్యూనల్..... 595

సాయుధ దళాల ట్రిబ్యూనల్..... 598

ట్రిబ్యూనల్‌ల యొక్క లక్షణాలు, ట్రిబ్యూనల్‌ల పెరుగుదలకు కారణాలు 599

ఆర్టికల్ 323A మరియు ఆర్టికల్ 323B ల మధ్య భేదాలు 600

సాధారణ కోర్టులు మరియు ట్రిబ్యూనల్‌ల మధ్య భేదాలు 601

అడ్మినిస్ట్రేటివ్ ట్రిబ్యూనల్‌ల లోపాలు 603

ట్రిబ్యూనల్‌ల సంస్కరణల చట్టం (2021) - సుప్రీంకోర్టు అన్‌హ్యాపి 603